

HATÁRŐR

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy évre 12 K., félévre 6 K., negyedévre 3 K.
Egyes szám 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtökön reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
UJVIDÉK, PETŐFI-UTCA 47. SZAM, ahova a lap **szellemi**
s anyagi részét illető közlemények küldendők.

Nyílik az ország szeme.

Soha még hangzatos jelszó, nagy-jelentőségű és respektust követelő cím nem vált annyira dicstelenné, undort és Kétség keltővé, mint a *nemzeti munka* gyöbbség, a szurony-hatalmon levő mai párt. De történelmünk lapjain is hiába keresnénk az ország egyenes elpusztítására, tönkretételére törekvő ellenséget, mint a mai kormányt. Nemcsak Magyarország, de a világ történelmében is véres esztendőnek, fekete, gyászos évnek marad bevéve az 1912-ik év.

A hallatlan vesztegetések és erkölcs-telenségek, pálinka és karhatalom, terror és megfélemlítések útján megalakult többség, a nemzetinek csufolt munkapárt valjon mit mutathat fel 3 évi munkás-sága eredményétől, ami a nemzet, ez ország nagygyá, hatalmassá és boldoggá fejlesztését megalapozni, biztosítani képes volna?

Lukács kormánya és jelenlegi ház-elnöke végig gázoltak az országon, leti-porták az alkotmányt és jogot. Törvény-telen eszközök és erőszak segítségével megszavazták a véderőt, 100 milliókkal terhelték meg az országot, elnyomták a gyülekezési jogot s a sajtó megnyilvá-nulását, vérbe fojtották az ország véle-ményét, porig alázkodtak ismétetlen Bécs előtt, rendszeresítették az erőszakot és az abszolutizmust — mely ma már törvénybe is iktatva — tönkretették a parlamentarizmust, szuronyok és nyers erőszak segítségével kizárták a Házból a gerinces, független népképviselőket, szó-val nemzeti helyett hóhérmunkát végeztek és ebben rövid egymásutánban valóságos rekrodot ríték el.

S mindezek tetejébe felállították az adó-guillotinet. A hadsereg, ágyuk és csatahajók részére megszavazott 100 milliók kipréselésére a jövő évi január 1-én életbeléptetendő új adótörvények minden szuronynál élesebb fegyverét szegezték a polgárok mellé. Amde ha az ország népe bizonyos közömbös-séggel, birkatürellemmel nézte a hatalmi őrjöngés tobzódásait, a nemzet kezd fel-ocsudni aléltságából s mint egy ember tiltakozik, védekezik az egzisztenciája és élete ellen irányuló legujabb merénylet ellen.

Budapest székesfőváros törvényha-tósági bizottsága mult szombaton tartott rendkívüli közgyűlésén elsőnek foglalt állást, még pedig a legnagyobb határo-zottsággal s egyértelműséggel a kormány

ellen s példája élénk visszhangra talál szerte az országban.

Nem pusztán az új adótörvényekben foglalt nagy sérelmek, de még inkább a kormány pártértekezletén kifejezésre ju-tott felfogás az, ami vérlázítóan kell hogy hasson minden érdekelt polgárra.

Számos politikai merényletét a ma-gyar nemzet ellen intézett közgazdasági merénylettel kívánja tetézni a kormány, még hozzá a legsúlyosabb gazdasági válság adején.

Tisza, aki féltett bőre megvédelme-zésének nagy költségeit az országgal fizetetti meg s az adók terhét könnyen elbíró miniszterelnök még pártkérdéssé is merik tenni az új adótörvények ellen való állásfoglalást, mintha a munkapárti képviselők mindegyikének is első sorban nem az volna legszentebb, legfőbb kö-telessége, hogy a választói jogos érde-keinek megigért, megfogadott istápolását tettel megvalósítsa.

Az a sok keserűség és elégedetlen-ség, mit a kormány június 4-e óta folytatott törvénytipró erőszakos uralmával kiváltott a polgárság lelkéből, utat tör és hangos megálljt kiált.

A székesfőváros egyhangú tiltako-zása és bizalmatlansága a kormány ellen nem egy párt kebeléből fakadt s nem is fogható reá a pusztá ellenzékieskedés vágya, sokkal mélyebben gyökeredzik, pártállás különbsége nélkül, az adózó polgárok lelkében.

Keserűséget, fájdalmat és gyászt sokat elbir az emberi lélek, de egyene-sen és nyíltan a polgárok vagyona ellen intézett támadás nem tűrhető el némán s ha minden állatnak a természetből megadatott a védelmére szolgáló eszköz és fegyver, az ember is védekezni köteles támadói ellen, főleg ha a támadás leg-érzékenyebb oldalát érinti.

Erős a hitünk és meggyőződésünk, hogy az ország közgangulata, mely az új adótörvényeknek egy évre való elha-lasztását követeli, erősebb és hatalma-mabbnak bizonyul, mint Lukács és Tisza pártfegyelmi nem akarom-ja!

Fegyvertartási szabályrendelet.

Már rég nem alkottatott vár. sza-bályrendelet annyira üdvös, a közérdeket védő s a személy- és vagyonbiztonságot óvó, mint a fegyvertartási szabályrendelet. Tudvalevő dolog, hogy eddigelé mindenkinek, még serdületlen gyerme-keknek is lehetett és volt pisztolyuk, vagy fegyverük. A fegyver eddigi sza-bad és korlátlan tartásából eredő sok visszaélést, büntényt és emberölést meg-

akadályozni van hivatva ez a legujabb vár. szabályrendelet, mely f. december 4-én lépett életbe és a következőket rendeli:

1. §. Bárminemű löfegyver (puska, pisztoly, forgópisztoly, flóbert, botfegyver, esernyőfegyver stb.) tartásához engedély szükséges.

2. §. Az előbbi szakaszban foglalt hatá-rozmány nem vonatkozik az 1883. XXIII. t.-c. 4. §-ában és az 5. § a), e), f), g), h), i) pont-jaiban felsorolt személyekre, illetve fegyverekre.

3. §. A fegyvertartási engedélyt bélyegte-len kérvényre, a visszavonásig terjedő hatálylyal, a rendőrfőkapitány adja ki.

A kérvényben a fegyvertartás célja és a fegyver neme megjelölendő.

A rendőrfőkapitány a kiadott fegyvertartási engedélyekről folyósámozással bíró nyilván-tartást köteles vezetni.

4. §. Fegyvertartási engedély csak kifo-gástalan és megbízható egyéneknek adható.

5. §. Fegyvertartási engedélyt nem nyer-hetnek:

a) az elmebeli fogyatkozásban szenvedők;

b) akik életük 20. évét még nem érték el, kivéve ha vadászat céljából kívánnak fegy-vert tartani s helyettük az atya vagy gyám adja be az 1883. XXIII. t.-c. értelmében előirt, vadászjegy elnyerése iránti bejelentést s ezzel egyidejűleg a fegyvertartási engedély elnyerése iránti kérvényt, melyben a teljes felelősséget elvállalja;

ugyanezen módozatok szerint nyerhet en-délyt az a 20 éven aluli egyén, aki golyós fegyverrel céllövészetben akarja magát gyakorolni;

c) akik a hatóság vagy magánosok elleni erőszak, az emberi élet és testi épség ellen elkövetett bűntettek, rablás, zsarolás, lopás és orvvadászat miatt jogerősen elítéltek.

6. §. A fegyvertartási engedély az előző §-ban felsorolt esetek bármelyikének bekövet-keztekor visszavonandó, de indokolt esetben bármikor visszavonható.

7. §. a) A fegyvertartási engedélylyel nem bíró egyének birtokában levő löfegyverek el-kobzandók s a főkapitánynak beszolgáltatandók, aki 105000—1909. sz. B. M. R. 51. §-a érte-lmében jár el;

b) elkobzott fegyver csak oly esetben adható vissza, ha a tulajdonos 8 nap alatt fegyvertartási engedélyt vált;

c) oly egyén, akitől a fegyvertartási en-gedély elvonatott, fegyverét 1 hónap alatt el-kobzás terhe mellett értékesíteni köteles;

d) elkobzás csak hihágási ítélet keretében történhetik.

8. §. A fegyvertartási engedély kiadását megtagadó valamint az engedély visszavonását kimondó főkapitányi határozat ellen a városi tanácshoz, ennek az elsőfokútól eltérő határozata ellen pedig a városi közigazgatási bizottsághoz van felelősségek helye.

telep.

záró áron:

korona 3.—

„ 4.—

de

ai:

korona 2.50

„ 2.50

„ 3.—

ai:

korona 2.50

„ 2.50

„ 3.—

ai:

korona 2.50

„ 2.50

„ 3.—

ai:

korona 2.50

„ 2.50

„ 3.—

ai:

korona 2.50

„ 2.50

„ 3.—

ai:

korona 2.50

„ 2.50

„ 3.—

ai:

korona 2.50

„ 2.50

„ 3.—

ai:

korona 2.50

„ 2.50

„ 3.—

ai:

korona 2.50

„ 2.50

„ 3.—

ai:

korona 2.50

„ 2.50

„ 3.—

ai:

korona 2.50

„ 2.50

„ 3.—

ai:

korona 2.50

„ 2.50

„ 3.—

ai:

korona 2.50

„ 2.50

„ 3.—

ai:

korona 2.50

„ 2.50

„ 3.—

ai:

korona 2.50

„ 2.50

„ 3.—

ai:

korona 2.50

Úgy az ezen, mint a 6. és 7. § alapján hozott határozatok ellen csak birtokon kívül lehet felebbezni.

9. §. Fegyvertartási engedéllyel nem bíró egyének, lőfegyvert vagy lőszer, úgyszintén fegyvertartási engedélyt kölcsönözni vagy átengedni tilos.

10. §. Akik főfegyver vagy lőszer elárúsításával foglalkozni akarnak, tartoznak a főkapitánytól engedélyt kérni.

11. §. Akár régi akár új lőfegyverek, úgyszintén lőszer csak oly egyénektől vásárolhatók, illetve csak oly egyéneknek adhatók el, kik fegyvertartási engedéllyel bírnak.

A fegyverkereskedők, puskaművesek, továbbá mindazok, akik új vagy régi lőfegyverek eladásával üzletszerűleg foglalkoznak, a főfegyverekről nyilvántartást vezetni s abba fegyvereladás esetén a vevő nevét és lakhelyét, a fegyver nemét, a vevő fegyvertartási engedélyének keltét és számát s a kiállító hatóság nevét bejegyezni tartoznak.

12. §. A lőpor vagy más a lőfegyverekhez használható robbanó anyag, sörét, kész töltények és töltényhüvelyek elárúsítására jogosított egyének a beszerzett és kiszolgáltattott anyagról nyilvántartást kötelesek vezetni, amelyben az eladott lőszer neve, mennyisége, a vevő neve és lakhelye, valamint a fegyvertartási engedély kelte és száma s a kiállító hatóság is feltüntetendő.

A felsorolt anyagok csak fegyvertartási engedéllyel bíró egyéneknek szolgáltathatók ki.

13. §. Az előbbi §§-ban jelzett lőfegyverek s anyagok fegyvertartási engedéllyel nem bíró egyéneknek csak a rendőrfőkapitány utalványára szolgáltathatók ki.

Amennyiben a vevő nem ujvidéki, ezen utalványokat a lakhelye szerint illetékes rendőrhatalóság szolgáltatja ki.

Az utalványok a nyilvántartás megfelelő tételéhez melléklendők.

A nyilvántartást és mellékleteit a főkapitány a helyszínen félevenként átvizsgálja s az észlelt szabálytalanságok megszüntetése s megforlása iránt intézkedni köteles; ez alkalommal a nyilvántartás záradékolandó s a szabályszerű utalványok megsemmisítendőek.

14. §. Elkobzás és büntetés terhe mellett tilos korcsmákba, mulatóhelyekre, templomba és bármilyen nyilvános összejövetelhez ölmos botot, fokost, bikacsekert, kést, törst, posztolyt, forgópisztolyt, fegyvert s testi sértés okozására alkalmas tárgyat vinni.

15. §. Aki ezen szabályrendeletben előírt kötelezettségnek eleget nem tesz vagy a megsabott tilalmak ellen vét, kihágást követ el és amennyiben a kihágás nem valamely törvény vagy miniszteri rendelet alapján büntetettik, jelen szabályrendelet alapján büntetettik, jelen szabályrendelet alapján az 1901. XX. t.-c. 23. §-ában jelzett célokra fordítandó 100 (egyszáz) koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, s visszatesés esetén, avagy súlyosabb beszámítás alá eső esetben ezentelül még 5 napig terjedhető elzárással büntetettik, fegyvere pedig elko-bozatiak.

Egyebekben az 1879. XL. t.-c. általános rendelkezései irányadóak.

H I R E K.

Szegény gyermekek karácsonyi felruháza. Az I. Ujvidéki Nőegylet karácsonyi felruháza szombaton, f. hó 21-én délután fél 3 órakor lesz a beltéri róm. kath. fiúiskolában. Adományokat az egylet vezetősége készséggel fogad. Vendégek szívesen láttatnak.

Lelkész iktatás. Az ág. ev. hitközség újonnan választott s harmadfokulag megerősített lelkésze: Fábry Bertalan jövő vasárnap, dec. 22-én fog lelkészi állásába beiktattatni.

Gyermekfelruháza ünnepély. A Gyermekbarátok Egyesülete f. hó 22-én d. u. fél 3 órakor tartja a Kovács (Mayer) nagyszálló vigadótermében gyermekfelruháza ünnepélyét. 120 szegény gyermek, még pedig 60 fiu és 60 leány tétőtől-talpig új téli ruhával el lesz látva a mi az egyletnek több mint 2000 k. kiadást okoz. Tekintettel arra, hogy ezen egylet bár csekély számú, de buzgó és igazán nemesszívű tagjai fillérenként gyűjtik a magasztos céljuk eléréséhez szükséges összeget, csak dicsérettel említhetjük, hogy ezen tevékeny egylet évről-évre több és több, igazán rászoruló gyermeket öltöztet fel. Az egylet működő tagjai, fáradságot nem ismervé, a tanítók által kijelölt és támogatásra szoruló szegény gyermekeket hajlékukban keresik fel és így választják ki a szegények között a leginkább rászorult, többnyire árva vagy félárva gyermekeket, Jóllehet az ember első pillanatra örül, hogy ily nemes célt követő egylet polgártársaink köréből már évek óta alakult, mégis elszorul szíve, ha látja, hogy ezen nemes feladatu egyletnek évről-évre nagyobb tevékenységre nyílik tere; hisz ez csak annak a jele, hogy a megélhetési viszonyok egyre nehezebbek lesznek és hogy az igazi szegénység is egye nő. Addig is azonban, míg az egész országnak és így szeretett városunknak gazdasági viszonyai jobbra nem fordulnak, kötelességünk az ilyen nemes törekvésű egyletet, tehetségünkhöz mérten támogatni Dicséretre méltó példává elüljár e tekintetben Kovács nagyszállodás, ki ez alkalommal is mind a 120 gyermeket kávé szonára vendégül látja. Felkérjük ezuttal is nemesszívű polgártársainkat, hogy sütemény, gyümölcs vagy egyéb adományaikkal a kicsikék örömét emeljék.

Eljegyzés. Kramer Rezső szegedi gyáros jegyet váltott néhai Fuchs Károly kedves és szeretetreméltó leányával: Zsófiával.

Vasutas szerencsétlensége. Szabó Györgv 34 éves ujvidéki vasuti munkás a múlt héten reggel a tolató kocsikon a lámpákat oltogatta. A nagy ködben félrelépett, két kocs közé került s a vonat átmenvén a szerencsétlen emberen, mindkét lábát tőből elmetstették a kerekek. A szerencsétlen embert kórházba szállították, ahol élethalál közt lebeg.

Óbecse a bevonultakért. Óbecse közs. szakosztályi gyűlése egyhangu határozattal javaslatot tett a közgyűlésnek, hogy a kivételes szolgálatot teljesítő katonák javára megindított országos gyűjtéshez a képviselőtestület 500 koronával járuljon. Esetleg a behívottak családjai, ha szükségét szenvednek, azoknak is rögtöni segély folyósítandó.

Szerencsétlenség a Palicsi tavon. Ladancsik István 18 éves szabadkai legény múlt héten három barátjával a palicsi tavon korcsolyázott. Egy helyen Ladancsik István alatt betört a jég s a szerencsétlen ember fél testével a vízben, másik felével pedig a jégen feküdt. Pajtásai a jégen nem mertek csolnak nélkül a szerencsétlen felé közeledni, azért csolnakért szaladtak, de 3 órába telt, míg ilyet keríthettek. Mire a segítség megérkezett. Ladancsik már közel volt a megfagyáshoz. Barátai kimentették és dörzsöléssel életre is keltették, de Ladancsik azóta élet-halál között lebeg.

Színészet Palánkán. Lászlófi Bodog jónévű vidéki színigazgató e héten Palánkán kezdte meg előadásait. A jó erővel dicsekvő társulat a közönség támogatásában részesül.

A Ferenc-csatornába fult. Zomborban a napokban egy körülbelül 70 éves embernek félig megfagyott hulláját huzták ki a Ferenc csatornából. A vizsgálat megállapította, hogy Trnkov Péter zomborszállási gazda, aki hizlalt disznóit eladta s a jó üzlet feletti örömeiben kelletnél többet öntött a garatra s így, részegen bele esett a csatornába.

Rászedte a feleségét, de rajta veszett. Bün Tamás zentai lakos még a múlt hó végén rávette feleségét, hogy a takarékpénztárban elhelyezett 1600 k. közös szerzeményt vegyék ki, majd házat vesznek rajta. Az asszony beleegyezett, de a férj alig hogy a pénzt hazavitték, magához vette azt s azután megszökött. A megcsalt asszony feljelentette s a csendőrségnek sikerült Zsablyán elfogni, honnan Zentára kísérték át a bírósághoz.

A zsabylai adóhivatal ügye ismét egy lépéssel előbbre haladt. A múlt héten megtartott képviselőtestületi gyűlés ugyanis egyhangu lelkesedéssel kimondotta, hogy a kincstár követeléseit szívesen teljesíti.

Boldog község. Óbecse jövő évi költségvetése 614,442 k. 20 f. bevétellel szemben 540,008 k. 92 f. kiadást mutat fel s így sem hiány, sem közs. pótladó nincs, hanem ellenkezőleg még 74.433 k. 28 f. tiszta pénztári maradvány.

Tömeges fizetéskeptelenségek. A mi gazdagnak híresztelt megyénk is megsínyli a súlyos gazdasági viszonyokat. Zsablyán Sipka György kézműárkereskedő lett fizetéskeptelen, Zomborban Schliszer Testvérek mintegy fél mil. koronával, Magyarokanizán Batta Péter kézműárkereskedő, Ujfutakon nés. Mihájlóvics József hagy. Zentán Komáromi E. Ferencné.

Karácsonyra csak a milliószor bevált Dr. Oetker-féle vények szerint készítsük süteményeinket, amelyek mindnélmezzertületben vagy egyenesen Dr. Oetker A.-tól (Baden-Wien) kaphatók ingyen és bérmentve. Finom karácsonyfára való sütemény, karácsonyi kalács, vanília-sütemény, mézeskalács, továbbá kuglóf stb, Dr. Oetker vényei szerint és Dr. Oetker sütőporával igen könnyen készíthetők. Mindezek a sütemények igen finom ízűek, könnyen emészthetők és különösen gyermekek számára ajánlhatók. Emellett ezeket a süteményeket minden háziasszony — anya, szakácsnő — saját sütőjében a legrövidebb idő alatt elkészítheti. A sok ezer elismerő levél ekesebben szól mint minden ajánlás.

Ne fizessünk szombaton. A gazdasági napszám kifizetése terén a „Bács-Bodrogmegei Gazdasági Egyesület” egyöntetű eljárást igyekszik meghonosítani. Azt akarja, hogy a napszámbekek kifizetése se vasárnap, se ünnepeket megelőző napon ne történjék, hanem a hét derekára tegyék a kifizetését. Ha a munkás tudja, hogy másnap reggel munkába kell állani, a közbeeső éjjeli időt pihenésre, fizetését pedig szükségleteinek fedezésére fogja fordítani. Mire a vasárnap elérkezik, nem áll annyi anyagi eszköz rendelkezésre, hogy az egész napot korcsmázással tölthesse.

A jogszigorlati díjakat felemelik. Budapestről jelentik, hogy a kultuszminiszter az egyetem tanári karával egyetértőleg a jogszigorlati díjakat 50 koronáról 100 koronára emelte fel.

Karácsony-köszöntés. Ma már alig van másról szó a gyermekszobákban, mint a karácsonyról, de a szülőknek is mind csak a nagy ünnep gondjaiban fő a fejük. Elébe

harangoz a és Benedek Pajtás is: B a nagy ünne pedig köszö hanem újév és elszaval előfizetési á seket elfog -Jó Pajtás Budapest, I

A sa meretes Sik nak koráb azon kies nevével vis mén újabb koronát gy Utóbbit és tatta s M hozta meg soká, mi volt Popo és Vlah 8 pénzbünt Sikopari ja csalásaiób

197 gusokat vasérc- és végképen. dr. a földt számítás rona ország tonna sz és a meg tonnára szaporod 1977-ben A nagy leg lény földgáz mérvű i kiszámít szén a r

K F. decer meg a F sület fiu gazd. e egyesüle megism mond á a gazd egyhang mében hangula alelnök: községi könytár csek Ar jegyző, Kaszás Korom János, ság: Or dor. A lasztná ki a m

E népszá vonatk összeg kilomé milder évb

harangoz a karácsonynak Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermek-lapja, a Jó Pajtás is: Benedek Elek köszönti szép verssel a nagy ünnepeket a lap élén, benn a lapban pedig köszöntőket találni nemcsak karácsonra, hanem újévre is, melyeket könnyen megtanulhat és elszavalhat a kis gyermek. A Jó Pajtás előfizetési ára negyedévre 2 k. 50 f. Előfizetéseket elfogad és mutalványszámokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala, Franklin társulat, Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

A sajkás földosztók elítélve. Ismeretes Sikoparija György szabályai földosztónak korábbi terület-ígérése, utóbb pedig azon kiesztelt fufangja, hogy a trónörökös nevével visszaélve egy hndihajó felépítése címén újabb földosztást ígért s e célra 8000 koronát gyűjtött Popov István nevű megbízottja. Utóbbi és gyűjtő társait a esendőség letartóztatta s Molnár Imre szolgabíró a napokban hozta meg az ítéletet, mely azért késett oly soká, mivel a kihallgatott tanuk száma 200 volt Popov, Gyukits, Csalanity, Demjánovits és Vlah 8—8 napi elzárásra és 100—100 k. pénzbüntetésre ítéltettek, a főbűnös azonban, Sikoparija György Bécsben van s földosztó csalásaiól él.

1977-ben elfogy a szén. A geológusokat rég izgatja a kérdés, hogy hazánk vasérc- és kőszén telepei mikorra merülnek ki végképen. Most a kőszénre nézve Papp Károly dr. a földtani társulat tudós titkára közöl érdekes számítását e tekintetben. Szerinte a magyar korona országai területén mindössze 358 millió tonna szén van bányázható számára feltárva és a még meglevő szénmennyiség 1.359 millió tonnára becsülhető. Ha a kőszéntermelés évi szaporodását félmillió tonnára taksáljuk, úgy 1977-ben már teljesen elfogy hazánk kőszene. A nagy kőszénfogyasztást azonban remélhetőleg lényegesen csökkenteni fogja az erdélyi földgáznak előbb-utóbb bekövetkezendő nagymérvű ipar értékesítése, úgy, hogy még a kiszámított 95 esztendőn túl is marad majd szén a magyar föld gyomrában.

Községi gazdakör Sajkáslakon. F. december 8-án Sajkáslakon 55 taggal alakult meg a Bácsbodrog vármegyei gazdasági egyesület fiókját képező községi gazdakör. A vm. gazd. egyesületet az alakuláson Inhoff József egyesített titkár képviselte, ki magyar nyelven megismertette az alakulás célját. Nikolits Zsigmond áll. isk. igazgató szerb nyelven ajánlotta a gazdáknak a gazdakör megalakítását. Az egyhangulag elfogadott alapszabályok értelmében a vezetőségbe a következők lettek egyhangulag beválasztva. Elnök: Nikolits Zsigmond alelnök: Kormos István, jegyző: Sneider János községi aljegyző, pénztárnok: Varga Mátyás, könyvtárnok: Buczkó István. Választmány: Csincsek Antal r. k. plébános, Ivencz Frigyes közs. jegyző, Hauzer János áll. előjáró, Kókai István, Kaszás Varga J., Pusztai M., Potorszki József, Korom János, ifj. Pongó János, ifj. Franck János, Csernicsek Ferenc, Számvizsgáló bizottság: Ország Sándor, Szabó Márton, Szabó Sándor. A vm. gazdasági egyesület igazgató választmányába Csincsek Antal r. k. plébánost küldte ki a megalakult gazdakör.

Egy kis statisztika. Az 1910. évi népszámlálás főbb adataiból a vármegyénkre vonatkozó érdekesebb számokat következőképpen összegezzük. Bács-megye területe 10367 □ kilométer, a melyen 812,385 lélek lakik. Így minden □-kilométerre 76,3 lélek esik. 1910-ik évben megyénkben 29,438 volt a születések

száma, míg kivándorolt a megyénkbeli 4,255. Az évi lélek szaporodás 9660, — iskolába be nem irt tankoteles volt 18,250. Hallatlan nagy szám! E tekintetben elsők vagyunk. Nagyon szomorú adat az is, amely kideríti, hogy milyen analfabéta megye vagyunk. Ugyanis irni-ovasi nem tudók száma 331,603. Az összlakosságának közel 41%-a. Hát ez hallatlan és szomorú ilyen vagyonyos vármegyében. — Pidtg van itt szántó-föld bőven 790,536 □ hektár; azután pénzben sincs hiány, mert betétben nem kevesebb mint, 197 millió 842 ezer korona hever a bankokban. Igaz, van jelzálog teher is szépen: 197 millió 800 ezer korona. — Népisolák száma 454, a melyekben 1324 tanító működik. Még legalább 100 iskola kellene — Az orvosok száma 216, ügyvéd az még egyszer annyi van.

A nagyhatalmak hadseregei. A mostani háborus világban nem érdektelen az a kimutatás, mely az egyes európai hatalmak haderejét a következőkben tünteti fel és pedig Ausztria-Magyarország béke létszáma 390.000, hadi létszáma 2,260.000 ember. Németország: békében 540.000 háboruban kerek 5 millió ember. Oroszország: békében 1,500.000 háboruban 3.500.000 ember. Olaszország: békében 249.000, háboruban 3,600,000 ember. Franciaország: békében 598.000. háboruban 5,500.000 ember. Anglia: békében 435.000 háboruban 950.500, ember.

Ujizzólámpa. A villamos izzólámpákkal szemben tanúsított egyik főfeltétel az, hogy a lámpák úgy állandó fényerősség, mint tartósság tekintetében a lehető legmesszebbmenő kívánalmaknak megfeleljenek. E mellett azonban az áramfogyasztás ugyancsak fontos tényező, amennyiben az előbb említett előnyök mellett természetesen azon lámpa lesz a legmegfelelőbb, amely a legnagyobb árammegtakarítást mutatja fel. Ezen feltételeknek leginkább megfelel a Magyar Siemens Schuckert Művek r.-t. által forgalomba hozott Wotán-lámpa. A huzott drótszálas Wotán-lámpával elpusztíthatatlansága mellett a lehető legnagyobb árammegtakarítás érhető el és így az mindenütt nagyszertűen alkalmazható.

A B. Bodrog vmegye állategészségügye dec. 11-én Lépfene: Szilágyi, Ada, Csonoplya, Ujvidék; veszettség: Bácsszentiván, Bácsbokod, Gara, Nagybaracska, Zsablya, Baja; sertésorbánc: Gara, Topolya, Őrszállás; sertésvész: Kula, Ujverbász, Péterréve, Titel, Ujfutak, Őrszállás Zenta, Szabadka, Ujvidék 1—1, Mohol 2, Liliomos, Ószivác 3—3, Parrag 6, Bácsordas 7 udv.

Ez nem megy tovább, én lefekszem

és abbahagyok minden munkát. Ennyire sohasem voltam még megfűtve s a tea, mely máskor mindig használt, most nem ér semmit. De ki fog ezért lefeküdni? En! Ilyenkor Fáy-féle valódi sződeni ásványvizűllát szedek, a mit gyógyszerárban vagy drogériában veszek 1 korona 25 fillérért és nálam mindig kitűnő hatása volt ennek a szernek.

Nyilt-tér.

**„Astmol“ asthma-por
mindent felülmul!**

Ezeren mondják ezt, kiket az Astmol a nehézlélekzéstől megszabadított. Hatása meglepő és kellemes, nem olyan mint más feldicsért szerekek, melyek inkább ártanak, semmint használnának.

Az Astmol asthma-por ára 3 K — a gyógyszerárakban. Főlerakat: Török József gyógyszerár, Budapest VI., Király-utca 12.

Közgazdaság.

Mütrágyázási kísérlet buzával Dunaegyházán.

Érdekes kísérletről számol be Moli-torisz János dunaegyházi tanító. E kísérlet eredményeit főleg azért közöljük, mert e kísérlet azt bizonyítja, hogy istálló trágyával és a vele együttesen használt szuperfoszfáttal milyen óriásilag lehet a termésátlagokat emelni. Gazdaközönségünk nagy része ugyanis még ma is abban a nézetben van, hogy a hol mütrágyát használnak, ott nincs szükség istálló trágyára, vagy megfordítva, holott igazán nagy hatást csak úgy érhetünk el, ha a kettőt együttesen a mütrágyát vagy röviddel az istálló trágya után alkalmazzuk.

A kísérletet Ssabados Imre dunaegyházi kisbirtokos végezte 1500 négyszögölön. A területen előző évben kukorica volt, a mely alá 12 szekér istálló trágyát hordott ki nevezett, utána búzát vetett, a mely alá csupán egy métermázsa 18 %-os szuperfoszfátot szórt ki előzetesen. Termése mégis 17 métermázsa volt a jelzett 1500 négyszögölön. Valóban kár, hogy nem tett összehasonlító kísérletet, hogy illetén módon rá lehetne mutatni a jobb trágyázás által elért nagyobb termésre, aligha csalódunk azonban, amikor azt hisszük, hogy az istálló trágyázással kombinált mütrágyázás segítségével legalább 6-7 métermázsa terméstöbbletet ért el a nem is egézeén egy kat. holdnyi területen. Hasonló trágyázás mellett nem egy gazdának volt az idén Dunaegyházán 12-14 métermázsa búzája egy 1200 négyszögöles holdon.

Természetes is, hogy a legnagyobb terméseket ilyen módon lehet elérni, főleg azért, mert az istálló trágyában sok a nitrogén, a melyre a növényeknek szükségük van, hogy nagy termést adhassanak s ha a talaj hosszú időn keresztül nem kap istálló trágyát, megapad nitrogén készlete s ennek következtében az alkalmazott szuperfoszfát sem adhat nagy termést. Nem adhat pedig nagy termést azért, mert a termés nagysága mindig azon tápláló anyaghoz alkalmazkodik, a mely legkevesebb mennyiségben található a talajban. Ha tehát kevés a nitrogén a talajban, hiába van benne sok káli meg sok foszfor, még sem lehet a termés nagy. Ezért szükséges kevés istálló trágyát, de gyakran adnunk s ennek hatását szuperfoszfáttal kiegészítenünk.

Felelős szerkesztő: Zanhauer Ágoston.

Laptulajdonos az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt.

11819. sz. 1912. tkv.

Árverési hirdetmény.

A titeli kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Cserevkenai Mezőgazdasági népbank r.-t. cserevkenai bej. cég végrehajtatónak Kohn Adolf kátyi lakós végrehajtást szenvedett elleni 3900 k. és 600 k. és jár. iránt folytatott végrehajtási ügyében nemkülömben az 1881. LX. t. cz. 166—167. §-a értelmében ezennel csatlakozottnak kimondott dr. Abonyi Lipót (5492/1911. tkv. sz. a.) 1100 k. 01 fill. Csajkások első takarékpénztára r.-t.

(kép. 9842. és 9852/912. sz. a. dr. Jánoky Ákos zsabylai ügyvéd (4800 k. és 600 k. Első ujvidéki előlegezési egyesület (képv. 10900) 912. tkv. sz. a. dr. Belohorszky János ujvidéki ügyvéd (760 k. Csajkások első takarékpénztára r.-t.) képv. dr. Jánoky zsabylai ügyvéd 360 k. tőke s jár.-ból álló követelésének behajtása végett az ujvidéki kir. törvényszék és a titeli kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság területén a kátyi 1,1403. sz. betétben A. I. 1-2. sor, 678, 679. hrsz. a. felvett 431 négyszögöl területű beltelekbeli kertből és udvarból a B. I. szerint Kohn Adolf (nős Fleischer Herminával) kátyi lakost illető 162. rész. 2050 k. 2,1817. sz. betétben Kohn Adolf kátyi lakos nevében felvett A. kereszt 1. sor 1899. hrsz. legelő a Jezine Grede dülöben 522 négyszögöl 3 k. 3,1817. sz. betétben ugyanannak nevében felvett A. kereszt 2. sor 1900/1. hrsz. szántó a Jezine Grede dülöben 1310 négyszögöl 269 k. becsáron nyilvános árverés útján el fog adatni. Megjegyzetetik, hogy az árverés a kátyi 1817. sz. betétben A. kereszt 2. sor 1900/1-c. hrsz. alatt felvett ingatlanra a 11784/tk. 1905. sz. végzésével C. I. sorsz. a. az Óbecse-Ujvidék-Titel h. é. vasut r.-t. javára bekebelezett szolgálmi jogot nem érinti.

Határnapul 1913. évi január hó 13. napjának d. e. 9. órája Káty község házához kitűzetik oly hozzáadással, hogy az ingatlan ezen határnapon a becsáron alul el fog adatni.

Kikiáltási ár a fenti becsár, melynek 10 %-át venni szándékozik készpénzben vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi 3333. sz. I. M. R. 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a alapján a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt átszolgáltatni kötelesek.

A fenti hrsz. ingatlanok a kiáltási ár két harmadánál alacsonyabb áron el nem datnak.

Titelen, 1912. október 12-én.

SZÖLLÖSY s. k.
kir. albiró.

Hirdetmény.

Értesítjük ezennel tisztelt tiszteletfeleinket, hogy az Osztrák-magyar bank kamatláb emelése folytán 1912. november hó 16-tól kezdődő érvénynyel az

5⁰/₁₀₀-ra elhelyezett betétek kamatlábát

5¹/₂⁰/₁₀₀-ra emeltük fel.

Felkérjük tehát tisztelt betevőinket, hogy a felemelt kamatláb bejegyzése céljából takarékbetéti könyvecskéiket intézetünknek bemutatni sziveskedjenek.

A betéteket úgy mint eddig, ezentul is felmondás nélkül fizetjük vissza.

Az Ipar- és Kereskedelmi takarékpénztár r.-t. igazgatósága.

KÖHÖGÉS

rekedtség, hurut, elnyalkásodás, görcs- és samarköhögés ellen

KAISER

mell-karamellái a „3 fenyővel.“

605 közjegyzőileg hitelesített orvosi és magán bizonyítványok tanuskodnak a biztos sikeréről.

Felette izletes, kellemes bonbonok.

Csomagja 20 és 40 fill. doboz 60 fill. kapható Herczog István, Grossinger János, Küchler Béla gyógyszer-táiban, Stefano: it Ly. fia, Petrovits és Popovits kereskedéseiben, Klein Oszkár droguistánál, Stra ser István gyógyszer Karlóca, Kocziák Ruma, Jhreg C. Ratais örökösei Apatin, Brodski, Adamffy gyógyszer. Pétervárad. Kujaschkovic Mitrovic, Hainis A India, Hendl J. Ruma, Wagner A Dobrica, Peternek Ottó Ujszlankamen, Gebauer Emil gyógyszer. áos B.

húzott drótszállal.

kb. 75% áram megtakarítás.

Törhetetlen!

Magyar

SIEMENS - SCHÜCKERT - MÜVEK
Budapest, VI., Teréz-körút 36.

Legrégibb, legelőke!őbb márka

Gróf KEGLEVICH ISTVÁN utd.

COGNAC ——— BUDAFOK.

A legbiztosabb szer

Influenza

és fertőző betegségek ellen.

A legjobb erők

elvesznek, ha egészséges táplálékkal nem gondoskodunk arról, hogy megtartassanak és megerősítsenek.

Tej Oetker puddingporával

gyermek és felnőttek részére egyaránt egészséges táplálékot nyújt. Friss gyümölcsrel, befőttel, vagy gyümölcslével ezek a puddingok könnyen elkészíthetők, jóízű és emellett egészséges tésztát alkotnak.

Gyermekek vacsorának különösen szeretik

Oetker puddingpora mindent kapható, ahol Oetker sütőporát és Oetker vanillincukrát tartják.

Paulani sör.

Ép most érkezett Münchenből. Egy üveg Paulani Export sör á 40 fill.

Kapható: BAUER GYULA
sörnagykereskedőnél

UJVIDÉK, Uspenszka-utca 5. szám.
Paulani sörfőzde részvénytársaság.
Salvator sörfőzde München.

Olcsoőbb mint másutt!

KARÁCSONYI ÉS ALKALMI AJÁNDÉKOT

leszállított árban ajánl

Tausch János ékszerész,

órák és látszerész

Kossuth Lajos-utca 10. sz. a szerb kereszt mellett, a nagy dohánytőzsde átellenében.

Legnagyobb választék a legfinomabb ékszerek és mindennemű arany, ezüst árukban. Szabályozott arany, ezüst, acél és nikkel zsebórák, ugyszintén mindennemű s legjobb gyártmányu inga, fali és ébresztő órák. Továbbá nagy választéku chinaezüst, luxustárgyak és első minőségű evőkészletek szabott árban.

Az összes arany és ezüst áruk hivatalosan fémjelezték. E szakmában vágó minden munkát és javítást elfogadok s új tárgyak is a leggondosabban készíttetnek. Jótállást vállalok minden, nálam vásárolt, vagy javított óra helyes járásáért.